Az internal audit szakma rejtelmei

ELTE ELŐADÁS

FÜLÖP STELLA INTERNAL AUDIT EXPERT, MAGYAR TELEKOM
PUSKÁS ARTÚR INTERNAL AUDIT EXPERT, MAGYAR TELEKOM

2025. MÁRCIUS 1.

Mentimeter kérdés:
Miért vagy itt?

Join at menti.com

Use code: 18097121

AGENDA

01 Bemutatkozás

02 BEMSZ

03 Internal Audit folyamat lépések

04 Konkrét területek bemutatása

01 BEMUTATKOZÁS

External Audit | Anti-fraud | Internal Audit

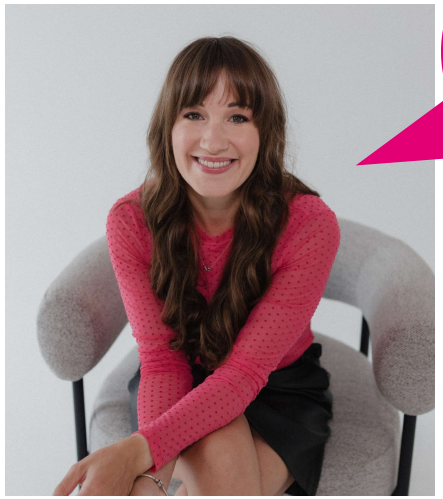

Sziasztok, Stella vagyok!

Internal Audit Expert at Magyar Telekom Nyrt.

NP Audit

MOL

2015… | 2018… | 2022… | Present…

External → Internal

2015, 2017 nyara

2019 augusztus

2024 április

PART TIME

FULL TIME

2013 szeptember

2018 szeptember

2021 október

GE Hungary

pwc

EGIS

ERASMUS+

MOL

02 BEMSZ (Belső Ellenőrök Magyarországi Közhasznú Szervezete)

BEMSZ

- Szakmai közösség: oktatás, rendezvények, konferenciák, havi hírlevelek, kiadványok
- Nemzetközi kapcsolatrendszer, külföldi gyakorlatok
- Institute of Internal Auditors (IIA) tagszervezete – IIA 115 országban 245 ezer taggal van jelen: belső ellenőrzési szabványok elfogadott szolgáltatója
- Kötelező normák és megvalósítási útmutatók fordítása, gyakorlatokba ültetése
- Különböző iparágú cégek belső ellenőrzési tapasztalatainak, jó gyakorlataiknak a megosztására, cégek közötti tudásmegosztásra van lehetőség a szakma fejlesztése érdekében

03 INTERNAL AUDIT FOLYAMAT LÉPÉSEK

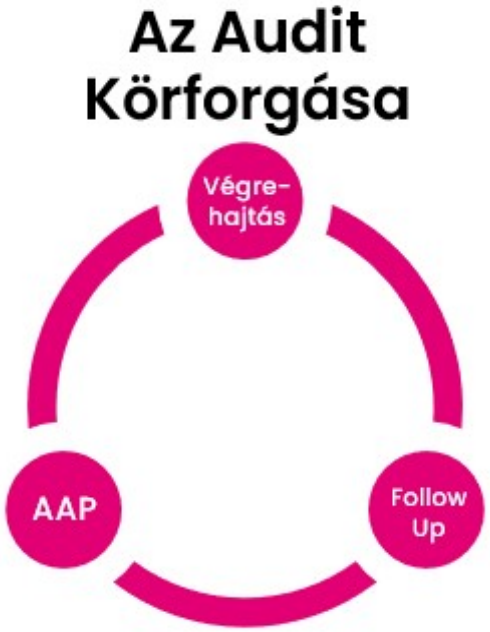

INTERNAL AUDIT FOLYAMAT LÉPÉSEK

Hogyan dolgozunk

- Cél, szerep és eredmény
- Cégen belüli elhelyezkedés
- Tervezés (éves, auditon belül)
- Végrehajtás
- Audit riport
- Nyomon követés

Cél, szerep és eredmény

- A belső ellenőrzés egy **független**, objektív elemzést és tanácsadást nyújtó tevékenység, a **vezetőség jobbkeze**
- **Célja a szervezet működésének fejlesztése** a kockázatok azonosításával és megfelelő kockázatkezelési, döntéstámogató javaslatok nyújtásával
- **Kockázatalapú** értékelést nyújtanak a szervezet **folyamataihoz** kapcsolódóan és azok **hatékonyságának javítását** célozzák
- **Alapelvei:** objektív, független, etikus, releváns, titoktartás, szakmai hozzáértés
- **Eredménye:** jobb kockázatkezelés, hatékonyabb folyamatok, megbízható pénzügyi jelentések, csalások megelőzése, jobb döntéshozatalok, hozzájárulás a szervezet hosszú távú sikeréhez

Röviden az Internal Auditról

…amit a barátaink, rokonaink gondolnak

…amit a főnökünk, a management vagy éppen a vállalat dolgozói gondolnak rólunk

…és ami a legközelebb áll a valósághoz

revolution

...ahonnan indultunk

- szigorú kontroll funkció
- felügyeleti jellegű megközelítés
- ellenőri szemlélet, tanácsadói helyett
- csak a szabályokra koncentrálva, anélkül, hogy a hatékonysági kérdéseket tovább feszítenénk

... és ahol most tartunk...

- objektív biztosíték
- üzleti együttműködés a működés javítása érdekében
- az intézkedések végrehajtásának nyomon követése
- nyíltan és tulajdonosi szemléletnek megfelelő cselekvés

Cégen belüli elhelyezkedés

- Szorozva 11-el: német központ

Globális Deutsche Telekom szinten 11 belső ellenőrzési csapat van jelen világszerte, kb. 130 szakértővel, évente kb. 240 auditot végezve.

MT Jelentési Struktúra

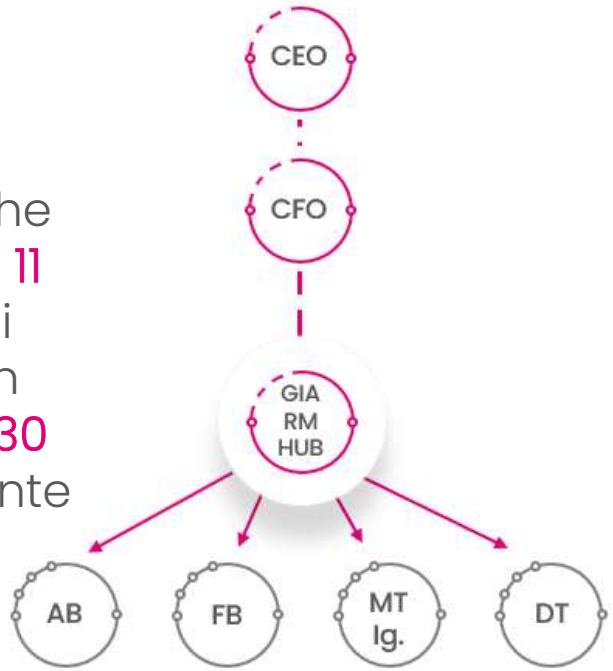

MOL Jelentési Struktúra

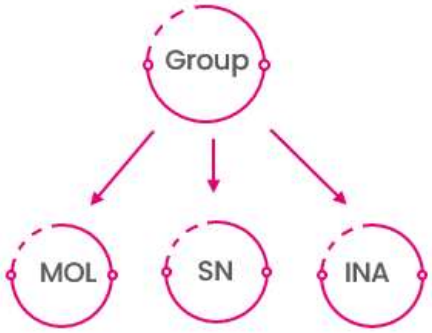

1 közös: függetlenség biztosítása, közvetlen kapcsolat az AC-ra, és Boardokra.

- Szorozva 3-mal: magyar központ

Globális MOL Group szinten 3 belső ellenőrzési csapat van jelen, kb. 25 szakértővel, évente kb. 60 auditot végezve.

Tervezés

ÉVES TERVEZÉS

- A jó terv mindennek az alapja!
- A 2025-ös éves audit terv összeállítása 2024 nyarán kezdődött, majd ősszel a főbb vezetőségi szervek által elfogadásra kerül.
- Bottom-up megközelítés
- Audit témák összegyűjtése vezetői interjúk során

AUDITON BELÜL

- Kick off memo: fő audit cél, scope, módszer, timing
- Work Program: részfeladatok meghatározása, kockázatok azonosítása és azok lefedésére adott elvégzendő ellenőrzési lépések
- Bejelentő levél: a vezetőség tájékoztatása adott audit indulásáról, e-mailben elküldésre kerülnek a fő kick off memo és work program információk

Végrehajtás

- Jóváhagyott audit Work Program elvégzése
- Szükséges információk begyűjtése és meghatározott struktúrában történő dokumentálása
- Tartalmazza:
  1) Interjúk készítése kollégákkal a folyamatok megértéséhez
  2) Releváns céges/törvényi szabályozások elolvasása
  3) Szerződések megismerése
  4) Számlák, teljesítési igazolások, egyéb dokumentumok áttekintése
  5) Elemzések készítése
  6) Kérdőív kiküldése, válaszok feldolgozása
  7) Site visit-ek szervezése

Audit riport

- Output: PPT/Word audit riport
- Dokumentált megállapítások összefoglalása
- Intézkedések, javaslatok megfogalmazása a szervezet működésének javítására
- A riport objektív, tényszerű és világos
- Kockázatok, kontroll hiányosságok és lehetséges következmények bemutatásra kerülnek
- Az előírt határidős intézkedések a kockázatok csökkentésére és a folyamatok fejlesztésére irányulnak
- Az audit riport tartalma egyeztetésre kerül a felelősökkel, majd elfogadásra kerül a felelős vezetők által
- A management tájékoztatást kap

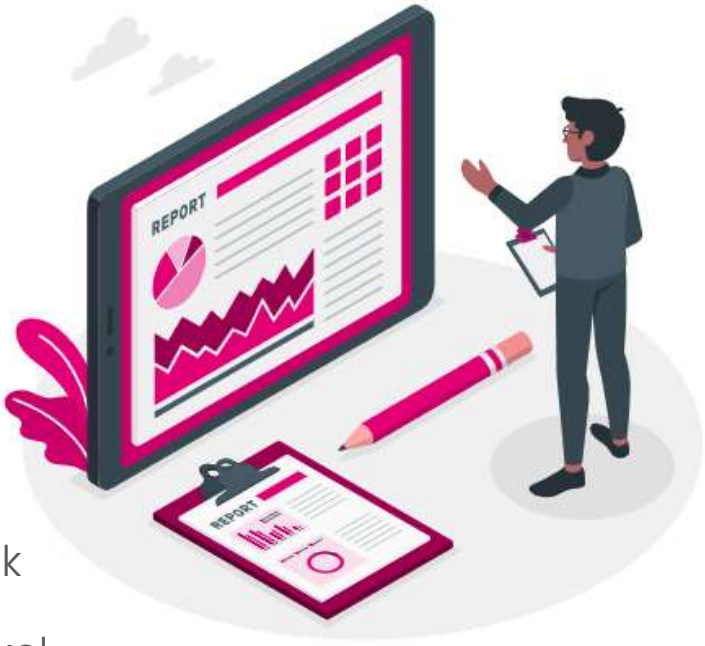

Nyomon követés

- A határidőre adott intézkedések megvalósítását, teljesülését ellenőrizzük vissza
- Van olyan cég amelyik elfogad halasztási kérelmet és teljesítési határidőt módosít, de van olyan is amelyik végig nem-teljesítettként riportálja az eredeti határidőre el nem végzett feladatokat → kockázat függő
- Határidőre nem teljesített intézkedések riportálásra kerülnek a vezetőség felé
- Hosszú távú nem teljesítés is lezárásra kerülhet a felelős terület kockázat elfogadás nyilatkozatával
- Cél: a szervezet tegye meg a szükséges lépéseket a kockázatok csökkentése és a folyamatok javítása érdekében

04 KONKRÉT TERÜLETEK BEMUTATÁSA

5 leggyakoribb kockázat

- Pénzügyi kockázat – Készpénzáramlási problémák, gazdasági visszaesés, piaci ingadozások és befektetési veszteségek.
- Működési kockázat – Belső hibák, ellátási lánc megszakadása, emberi mulasztások vagy rendszerhibák.
- Kiberbiztonsági és adatvédelmi kockázat – Hackertámadások, adathalászat, adatvesztés és informatikai rendszerhibák.
- Megfelelőségi és jogi kockázat – Jogszabályok be nem tartása, peres ügyek, bírságok vagy szerződéses viták.
- Reputációs kockázat – Negatív sajtóvisszhang, ügyfél-elégedetlenség, alkalmazotti visszaélések vagy közösségi média botrányok.

Szabályzati, Megfelelőség

Találat: Hiányos vagy nem megfelelő szabályozások és eljárások

- A vállalat nem rendelkezik megfelelően dokumentált belső szabályzatokkal és eljárásokkal a vonatkozó jogszabályok betartására.
- A meglévő szabályzatok elavultak vagy nem felelnek meg az aktuális előírásoknak vagy gyakorlatnak.
- A dolgozók nem ismerik vagy nem követik az előírt folyamatokat.

Kockázat: Jogszabályi nem megfelelőség miatti büntetések és szankciók.

Találat: Nem megfelelő nyomon követés és ellenőrzés

- Hiányos monitoring rendszerek a szabályok betartásának ellenőrzésére.
- Nem megfelelő kockázatkezelési folyamatok (ICS).
- Hiányzó vagy nem megfelelő belső jelentési mechanizmusok a szabálytalanságok kezelésére.

Kockázat: Reputációs károk és ügyfélbizalom-vesztés.

Találat: Dokumentációs és riportálási problémák

- Nem megfelelő vagy hiányzó dokumentáció a megfelelőség igazolására.
- Késedelmes vagy pontatlan hatósági jelentések és nyilvántartások.
- Nem megfelelő adatkezelési és adatvédelmi gyakorlatok (pl. GDPR-megsértések).

Kockázat: Auditok és vizsgálatok során észlelt hiányosságok miatti működési zavarok.

Beszerzés

- Találat: Nem megfelelő beszállítói minősítés és kellő gondosság hiánya

  Kockázat: Megbízhatatlan vagy nem megfelelő beszállítók kiválasztása, ami minőségi problémákhoz, szállítási késedelmekhez vagy akár jogi következményekhez vezethet.

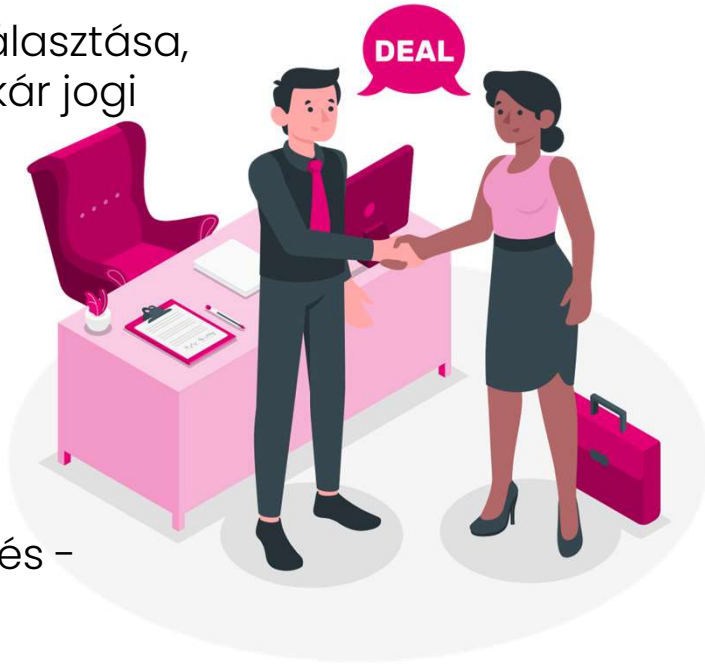

- Találat: Beszerzési döntések nem megfelelő dokumentálása, mini-bidding hiánya keretszerződések esetén
  Kockázat: Átláthatósági és integritási problémák, amelyek korrupció vagy összeférhetetlenség gyanúját vethetik fel, illetve nehezíthetik a belső és külső ellenőrzéseket.

- Találat: Nem megfelelő szerződéskezelés és teljesítménykövetés - szállító utóértékelés, lejárt szerződések

  Kockázat: Nem megfelelő szerződéses feltételek vagy azok be nem tartása, ami pénzügyi veszteségeket, jogi vitákat és üzleti kockázatokat eredményezhet.

Pénzügy

- Találat: Nem megfelelő pénzügyi kimutatások - A vállalat mérlege és eredménykimutatása nem felel meg a számviteli szabályoknak (pl. IFRS vagy helyi GAAP).
  Kockázat: Téves döntéshozatal, adóhatósági bírság, befektetői bizalomvesztés.

- Találat: Nincs megfelelő szétválasztás a pénzügyi tranzakciók jóváhagyása és végrehajtása között.
  Kockázat: Megnövekedett csalásveszély, szabálytalanságok és könyvelési hibák.

- Találat: A vállalat nem készít pontos cash flow előrejelzést, ezért nem tudja időben teljesíteni a fizetési kötelezettségeit.
  Kockázat: Késedelmi kamatok, üzleti partnerek bizalomvesztése, működési zavarok.

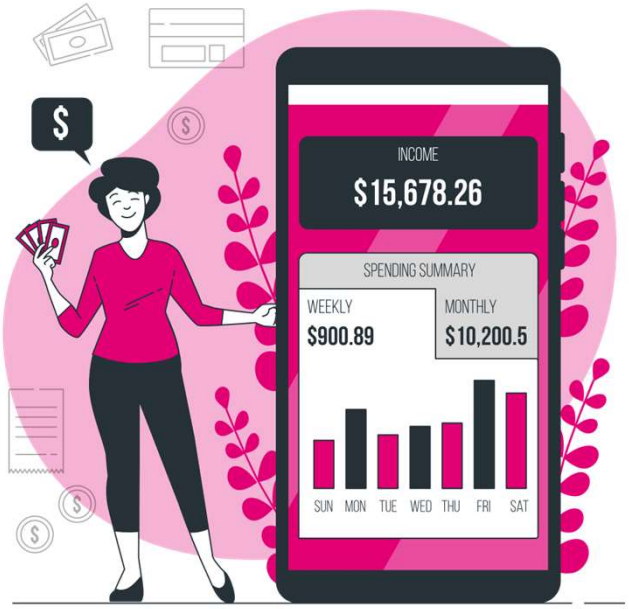

Logisztika – raktár kezelés

- Találat: Pontatlan készletnyilvántartás és leltározási eltérések (F2B, B2F)
  Kockázat: Készlethiány vagy felesleges készletek kialakulása, ami pénzügyi veszteségeket, ügyfél-elégedetlenséget és működési zavarokat okozhat.

- Találat: Nem megfelelő raktári biztonsági és munkavédelmi előírások betartása (nem megfelelő körülmények biztosítása)

  Kockázat: Balesetek és munkahelyi sérülések kockázata, ami nemcsak emberi sérüléseket, hanem jogi és biztosítási költségeket is eredményezhet.

- Találat: Nem hatékony készletmozgatási és tárolási folyamatok (FIFO, raktáron kívüli tárolás)

  Kockázat: Túlzott működési költségek és alacsony hatékonyság, amely növeli a rendelési és szállítási időt, ezáltal csökkentve az ügyfél-elégedettséget és a versenyképességet.

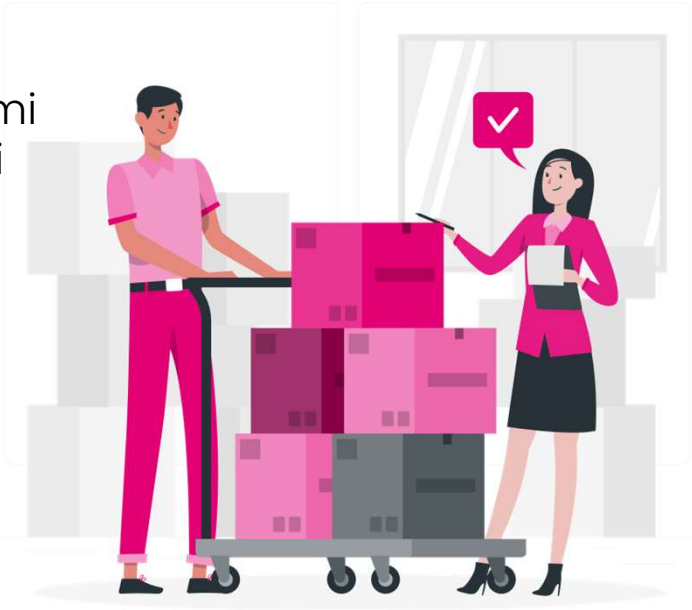

Értékesítés

- Találat: Nem megfelelő ügyfélminősítés és hitelkockázat-kezelés
  Kockázat: Nem fizető vagy késedelmesen fizető ügyfelek miatt nő a behajthatatlan követelések aránya, ami likviditási problémákhoz vezethet.

- Találat: Hiányos vagy pontatlan szerződéses és árazási dokumentáció (jogi terület kihagyása, túlzott egyedi szerződések alkalmazása)
  Kockázat: Jogvita vagy szerződéses teljesítés elmaradása, ami bevételkiesést és reputációs kockázatot okozhat.

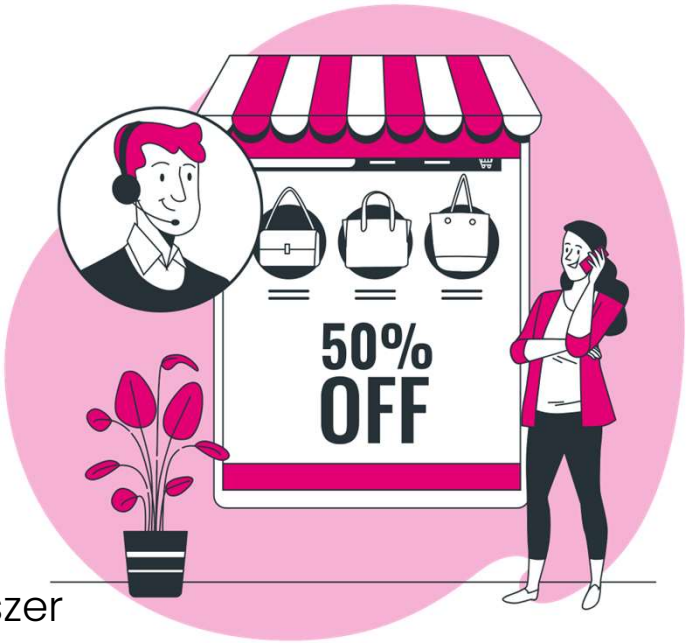

- Találat: Nem megfelelő értékesítési ösztönzők és jutalékrendszer

  Kockázat: Etikátlan vagy manipulált értékesítési gyakorlatok kialakulása, amelyek hosszú távon rontják az ügyfélkapcsolatokat és hatósági vizsgálatokhoz vezethetnek.

ESG (környezeti, társadalmi és vállalatirányítási)

- Találat: Hiányos vagy pontatlan ESG adatszolgáltatás és jelentéstétel
  Kockázat: Zöldre mosás (greenwashing) vagy félrevezető információk miatt szabályozói bírságok, befektetői bizalomvesztés és reputációs károk alakulhatnak ki.

- Találat: Nem megfelelő fenntarthatósági és környezetvédelmi szabályozások betartása
  Kockázat: Szabályozói és jogi következmények, például környezetvédelmi bírságok vagy működési engedély visszavonása, amelyek pénzügyi veszteséget és üzleti kockázatot jelenthetnek.

- Találat: Diverzitási és munkavállalói jóléti programok hiányosságai
  Kockázat: Munkahelyi diszkriminációs panaszok és elégedetlenség növekedése, ami negatívan befolyásolhatja a munkavállalói megtartást és a vállalat hírnevét.

Köszönjük a figyelmet!

Q&A

IGAZ-HAMIS ÁLLÍTÁSOK

1.

A BEMSZ a következő rövidítése:

Budapesti Ellenőri Munka Szövetkezete

2.

A belső audit legfőbb célja a szervezet működésének fejlesztése a kockázatok azonosításával és megfelelő kockázatkezelési, döntéstámogató javaslatok nyújtásával.

3.

Egy-egy audit utolsó lépése az audit riport kiadása.

4.

A kiberbiztonsági és adatvédelmi kockázat mérlegelése, kezelése nem tartalma az internal audit ellenőrzésének.

5.

Az ESG (környezeti, társadalmi és vállalatirányítási) kockázatok jelentős fejtörést okoznak a nagyvállalatoknak.